

02.09.2022
M. Bercu

Instituție Publică
Liceul Teoretic
Mihai Viteazul

Codul de deontologie profesională din IPLT "Mihai Viteazul", Chișinău

CUPRINS

Preambul

Capitolul 1 – Principii generale

Capitolul 2– Drepturile și obligațiile membrilor comunității educaționale

Capitolul 3 – Abaterile de la Codul de deontologie

Capitolul 4 – Sancțiuni referitoare la încălcarea deontologiei profesionale și a bunei conduite în educație

Preambul

Codul de deontologie profesională reprezintă un cadru de formalizare a unor reguli consensuale între membrii comunității școlare, privitoare la modul de a acționa în același spațiu social, pentru a conferi un spor de autoritate acestuia în ansamblul societății.

Parte integrantă a mecanismelor de asigurare a calității instituționale, **Codul de deontologie profesională** are menirea de a contribui la îmbunătățirea continuă a procesului de formare profesională, morală și civică, la punerea în act a unor atitudini și comportamente cât mai aproape de exemplaritate, în temeiul integrității educaționale.

Furnizând un model de conduită, acest Cod este un contract moral între membrii comunității educaționale, a cărei coeziune o menține prin angajarea adevăratei și devotamentului, a aprecierii, a imparțialității și a comunicării profesionale.

La interferența dintre morală și drept, Codul de deontologie profesională este un instrument de orientare, de intervenție ameliorativă, de evaluare a moralității acțiunilor membrilor comunității școlare, pe baza unor standarde generale „bune pentru fiecare, dar și pentru societate”, conciliind:

- 1) concurența și cooperarea ;
- 2) individualismul și solidaritatea ;
- 3) asumarea regulilor generale și liberul-arbitru,

în scopul de a proteja atât libertatea și demnitatea persoanei, cât și binele public.

Expresie a pozițiilor etice definitorii pentru ceea ce este permis sau nu, **Codul de deontologie profesională** desfășoară un ansamblu de drepturi și obligații ce decurg din valori și principii civice fundamentale, aplicabile cu flexibilitate în situații concrete, în ideea afirmării unei interacțiuni sociale armonioase – cadru de realizare justă și eficientă a potențialului intelectual și uman al tuturor membrilor comunității școlare.

Capitolul I

Principii generale

Art. 1. Codul de deontologie profesională al IPLT "Mihai Viteazul" din Chișinău este elaborat în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, ale legislației în domeniul educației și al muncii, elaborat cu respectarea drepturilor individuale fundamentale, dar și cu cerințele exercitării responsabilităților personale, respectiv cu Codul Educației și Codul de Etică al cadrului didactic.

Art. 2. Codul deontologic este elaborat în raport cu valorile, principiile și normele etice profesionale generale ale: libertății, autonomiei personale, dreptății și echității, respectului și toleranței, meritului personal, transparenței, responsabilității individuale și publice, onestității și corectitudinii intelectuale, bunăvoinței și altruismului.

Art. 3. Este un document cu funcție de ghid în desfășurarea relațiilor moral-profesionale dintre elevi, profesori, personal didactic auxiliar, personal nedidactic și comunitatea școlară în ansamblul ei, precum și în desfășurarea relațiilor dintre membrii comunității școlare și colaboratorii externi.

Art. 4. Scopul Codului de deontologie profesională din IPLT "Mihai Viteazul" din Chișinău este de a susține și de a dezvolta continuu climatul de cooperare, respect reciproc, colegialitate, politețe, încredere, discreție, solidaritate, care există în

interiorul acestei instituții de învățământ, pentru a facilita creșterea calității activității didactice, de cercetare, de educație și îndeosebi a atmosferei de muncă din liceu, care are impact și dincolo de mediul școlar, asupra profilului moral al societății în ansamblu, promovând valorile și normele ethos-ului educațional.

Art. 5. Dispozițiile prezentului Cod se aplică tuturor membrilor comunității IPLT "Mihai Viteazul" din Chișinău: personal managerial, personal didactic, personal didactic auxiliar, personal nedidactic, elevi, și alte categorii de membri ai comunității școlare.

Art. 6. (1) IPLT "Mihai Viteazul" este o instituție apolitică.

Afilierea unui membru al comunității școlare la un partid politic este o opțiune strict personală și nu angajează cu nimic instituția.

(2) Apartenența la comunitatea școlară nu îngrădește în nici un mod activitățile politice ale membrilor ei, ca persoane particulare, **în afara spațiului școlar.**

Art. 7. În spațiul liceului, este interzisă orice formă de discriminare. Politica de nediscriminare acoperă toate domeniile activității școlare: admiterea și înmatricularea elevilor, evaluarea lor academică, angajarea și evaluarea personalului didactic, promovarea în organisme sau funcții de conducere și exercitarea drepturilor stabilite prin lege.

Capitolul II

Drepturile și obligațiile membrilor comunității liceale

Art. 8. Membrii comunității liceale și ceilalți angajați ai IPLT "Mihai Viteazul" au drepturi și îndatoriri care decurg din legislația generală în vigoare, din Statutul și Regulamentul liceului, precum și din prevederile contractului individual și colectiv de muncă.

Art. 9. IPLT "Mihai Viteazul" garantează respectarea drepturilor individuale fundamentale și asigură egalitate de tratament tuturor membrilor comunității școlare, pe baza următoarelor **principii:**

1. nediscriminarea și echitatea;
2. egalitatea de șanse;
3. promovarea autonomiei personale;
4. transparența informațiilor și accesul liber și egal la resurse materiale și servicii.

În acest scop, se vor urmări:

1. eliminarea conflictului de interese;

2. depășirea și/sau soluționarea stărilor tensionate;
3. prevenirea și combaterea oricărei forme de corupție, favoritism, înșelăciune;
4. protecția față de abuzuri, precum și față de acțiuni de denigrare, calomnie, răzbunare, tachinare, bullying.

Art. 10. IPLT "Mihai Viteazul" încurajează, promovează și protejează :

- performanțele în activitatea didactică, de cercetare, culturală și sportivă;
- asigură recunoașterea meritelor, a creativității ce contribuie la creșterea prestigiului instituțional;
- asigură aprecierea și ierarhizarea calitativă în funcție de rezultatele obținute.

Art. 11. Membrii comunității educaționale și ceilalți angajați ai liceului au următoarele **drepturi** :

(1) În spațiul școlar, membrii comunității educaționale și ceilalți angajați ai liceului beneficiază de protecție din partea autorităților responsabile cu ordinea publică.

Protecția se asigură împotriva persoanei și/sau grupului de persoane care aduce atingere demnității umane și profesionale a membrilor comunității educaționale și ai celorlalți angajați ai instituției sau care împiedică exercitarea drepturilor acestora.

(2) IPLT "Mihai Viteazul" protejează dreptul la confidențialitate în ce privește viața privată a membrilor ei.

(3) Membrii comunității educaționale și ceilalți angajați ai IPLT "Mihai Viteazul" sunt chemați să contribuie la evitarea și, după caz, la soluționarea situațiilor de conflict (personal, material, de rol, în interiorul instituției, ca și în cadrul colaborărilor externe).

(4) Fiecare membru al comunității educaționale are dreptul și datoria de a participa la activitățile școlare și extrașcolare ale instituției, precum și la organizarea și coordonarea acestora.

(5) Membrii comunității educaționale au deplina libertate de expresie în activitatea desfășurată, în temeiul exercitării și respectării autonomiei personale.

(6) Membrii comunității educaționale și ceilalți angajați ai liceului se pot asocia în sindicate, în scopul apărării drepturilor prevăzute de lege, în asociații științifice, culturale și asociații sportive, naționale și internaționale sau să facă parte din acestea, **în măsura în care acest lucru nu aduce atingere prestigiului și imaginii instituției.**

Art. 12. Membrii comunității educaționale și ceilalți angajați ai liceului au următoarele **obligații**:

1. Să respecte prevederile legilor în baza cărora își desfășoară activitatea, a Curriculumul-lui național, ale Codului muncii, ale Statutului IPLT "Mihai Viteazul", ale Regulamentului de ordine interioară, precum și hotărârile conducerii liceului.
2. Să respecte ordinea, moralitatea, onoarea personală și drepturile celorlalți, atât în interiorul liceului, cât și în afara lui.
3. Să asigure dezvoltarea unui climat de civilitate, respect reciproc, recunoaștere și prețuire a demnității individuale, bunăvoință, toleranță, solidaritate, atașament față de instituție și față de valorile pe care aceasta le promovează.
4. Să-și îndeplinească în mod corespunzător obligațiile didactice, de studii și de serviciu, în acord cu principiul profesionalismului, să cunoască și să aplice în mod adecvat teoriile moderne ale învățării, în vederea construirii unui demers didactic centrat pe elev cu scopul dezvoltării acestuia.
5. Personalul didactic trebuie să probeze calități intelectuale și psihopedagogice, obiectivitate, spirit de dreptate, corectitudine în activitatea de predare-învățare-evaluare, de cercetare și publicare.
6. Personalul didactic, personalul didactic auxiliar și cel nedidactic este obligat să nu primească, să nu ofere și să nu tolereze folosirea unor mijloace ilicite în desfășurarea activității lor.
7. Evaluarea cunoștințelor, abilităților și competențelor elevilor se va face periodic, ritmic și printr-o varietate de mijloace, folosite cu obiectivitate și corectitudine, pentru a oferi elevilor posibilități de afirmare a tuturor laturilor personalității acestora (inteligentă, imaginație, spirit critic, sensibilitate). Profesorii trebuie să informeze elevii despre modalitățile și criteriile de evaluare pe care le vor aplica.
8. Profesorii au obligația de a comunica cu familiile elevilor în mod periodic și de câte ori este necesar, cu scopul de-a crește valoarea actului educațional.
9. Modalitatea de adresare, atât către colegi, cât și către elevi și părinți, trebuie să fie civilizată și să vădească respect și înțelegere pentru interlocutor.
10. Cadrele didactice trebuie:
 - a) să aibă o ținută vestimentară decentă;
 - b) să aibă un comportament civilizat bazat pe colegialitate și respect față de elevi;
 - c) să nu folosească expresii jignitoare la adresa elevilor, părinților și colegilor, să nu aplice violența, sub nicio formă (tachinare, hărțuire, agresiune, bullying), în procesul instructiv-educativ, asupra discipolilor;
 - d) să nu vină la program sub influența băuturilor alcoolice/ a substanțelor psihotrope;
 - e) să aibă telefoanele mobile pe modul silențios în timpul orelor de curs;

f) să informeze conducerea școlii și organele abilitate în cazul producerii unui eveniment de natură să pună în pericol siguranța persoanelor și securitatea bunurilor aflate în școală;

11. Toți membrii comunității liceale sunt obligați să respecte Regulamentul de folosire a rețelei Internet și a rețelei proprii de informatizare a liceului;

12. Membrii comunității liceale și ceilalți angajați ai IPLT "Mihai Viteazul" trebuie să se abțină de la comiterea oricăror fapte care pot aduce atingere prestigiului și imaginii instituției.

Art. 13. Este interzisă desfășurarea în spațiul Liceului a unor activități ofensatoare la adresa cultelor care funcționează în mod legal în țara noastră.

Capitolul III

Abaterile de la Codul de deontologie profesională

Art. 14. Se consideră abatere de la Codul de deontologie profesională și se sancționează următoarele:

- a) corupția sau favorizarea acesteia (de la acte de mituire, până la trafic de influență, cu recurgere la bani, servicii, cadouri);
- b) distrugerea, alterarea sau falsificarea documentelor și a bazelor de date ale liceului, ca și utilizarea lor în scopuri ilicite;
- c) furnizarea de informații false conducerii Liceului;
- d) obstrucționarea activității de educație, de cercetare științifică, administrativă sau a oricărei alte funcții a Liceului;
- e) orice formă de agresare fizică, psihologică sau morală îndreptată asupra elevilor, părinților, altor cadre didactice și nedidactice;
- f) favoritismul sub orice formă;
- g) obținerea, pretinderea sau nerefuzarea unor avantaje necuvenite;
- h) participarea la activități didactice și manifestări științifice sub influența alcoolului sau a substanțelor interzise;
- i) folosirea unui limbaj contrar spiritului academic;
- j) intrarea neautorizată în spațiile în care accesul este reglementat prin măsuri speciale (ex. laboratoare);
- k) practicarea unor atitudini și comportamente indecente, insultătoare sau obscene;

- l) utilizarea neautorizată și provocarea de prejudicii, cu vinovăție, a patrimoniului Liceului;
- m) denigrarea publică a personalului sau a instituției de către membrii comunității liceale;
- n) folosirea abuzivă a calității de membru al comunității liceale;
- o) organizarea și desfășurarea de activități politice în Liceu, ca și folosirea numelui Liceului, a resurselor umane, financiare sau materiale ale acestuia în scopuri politice;
- p) orice formă de violență, manifestată prin tachinare, hărțuire, agresiune sau bullying în raport cu elevii, părinții, alte cadre didactice, administrația și/sau personalul auxiliar.

Capitolul IV

Sanțiuni referitoare la încălcarea eticii și deontologiei în cadrul Liceului și a bunei conduite în educație

Art.15 Cadrele didactice lezate vor informa Consiliul de Administrație/ Consiliul de Etică care vor face demersuri, împreună cu celelalte foruri abilitate, pentru respectarea prevederilor prezentului Cod.

Art. 16. În cazul abaterilor de la prevederile Codului de deontologie profesională, Comisia de etică stabilește, conform Codului de etică, una sau mai multe dintre sancțiunile prevăzute în cod.